

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm
Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei
mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda,
tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones
humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

Præfatio, In Qva Explicatvr, Quis sit huius operis scopus, quodúe authoris
consilium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶

P R A E F A T I O ,

IN QVA EXPLICATVR,

*Quis sit huius operis scopus, quod uero autho-
rū consilium.*

Cum inter plurima & maxima, quæ propria sunt Sacerdotis munera, illud in primis re- censeatur, quod (sicut olim per Prophetam Malach. 2. sanciuit Deus) doctrinam le- gis ab illius ore populus requiri debeat, ideoq; (ut sanctus Leo Papa edixit epist. 23. ad confess.) inscitia in sacerdotibus nec excusatione digna sit nec veniā, cùm illa (ut habetur in Concil. Tolet. 4.c.24) cun- cotorum errorum mater, imò innumerorum propè maiorum in Ecclesia radix sit & origo: inde inferri potest, quæ ratione illi, quos in sortem suam Christus Dominus ele- git, & quibus docendi ducendique alios officium com- misit, scientiam illam diuinæ legis non solum sedulo ad- ipisci, sed & adeptam sollicite custodire teneantur.

Quæ cùm ita se habeant, experientiā nihilominus fa- tis manifestā compertum est, plurimos sacrorum ordinum charactere insignitos diuinæ illius scientiæ studium vel omnino abijcere, vel si annos aliquot in eo impen- dant, illis elapsis, continuò libros ac scripta deponere, & eorum obliuionem paulatim incurrire, quorum co- gnitionem sibi nou sine labore comparauerant.

Idcirco quibusdam spectatae virtutis viris, ac in eo doctrinæ genere versatissimi visum est, ordini sacerdo- tali consultissimum fore, si ex vniuersa Theologia tam speculativa, seu (ut vocant) scholastica, quam practica seu morali, ea potissimum feligerentur, ac in quoddam

PRAEFATIO.

Veluti compendium redigerentur, quæ ab vniuersis sacerdotibus maximè sciri oporteret, vt muneri suo satisfacere, omnesque iniuncti sibi officij partes, vt par est, adimplete possent. Quâ ratione & ijs aliquo pacto prouideretur, qui iam ad sacerdotium premoti, huius tamē diuinæ scientiæ notitiam aut temporis iniuriâ, aut rerum sibi ad id necessariarum defectu, aut alia quauis ex causa comparare vel neglexerunt, vel nullatenus potuerunt: ac etiā alij, qui Theologiæ operam nauarunt, illiusq; stadium aut totum aut in partem ementis sunt, ex plurimis & varijs, quæ in palæstra Theologica didicerunt, ea potissimum ob oculos haberent, quæ maximè ipsis utilia imò & necessaria esse censerunt.

Hinc patet, quisham sit huius operis scopus, nimirum his & illis a que consulere, & ad hoc præcipuas ac seitu maximè necessarias veritates ex vastissimo illo Theologicæ scientiæ finu, velati pretiosas quasdam margaritas colligere, ipsisque in mente recondendas offerre.

Vt vero hunc finem ac scopum author assequeretur, ea potissimum in hac Theologica Synopsi feligere propositum illi fuit, quæ tum ad fidei mysteria, sanè ac rectè intelligenda, & à quibusuis erroribus secernenda; tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta diuinæ legis normam dirigendas conducere possunt, omisisalijs difficilioribus ac subtilioribus ipsis Theologiæ questionibus non quidem vt inutilibus (quippe quæ multum splendoris ac roboris huic diuinæ scientiæ afferre possunt, ideoque à sapientissimis magistris & doctoribus cum uberrimo ingeniorum fructu tractantur) sed vt fini à se intento minùs necessarijs.

In hac autem prima huius operis parte, quam hic exhibet, quæque præcipuarum veritatum ad fidei mysteria spectantium elucidationem complectitur, hunc sibi maioris facilitatis gratiâ ordinem præfixit, vt scilicet 1. explicaret ea, quæ ad ipsis fidei rationem spectant; cùm hæc virtus sit veluti basis ac fundamentum non modo rerum

PRÆFATIO.

terum sperandarum (quod dixit Apostolus Heb. 11.) sed etiam veritatum cognoscendarum: tun: de primario illius fidei obiecto ageret, nempe Deo, siue ut in essentia uno, aut ut trino in personis: exinde rerum omnium emanationem ab ipso Deo, & sic Angelorum naturam, primi hominis conditionem, eiusdemque ac simul totius humani generis lapsum exponeret: postea de ipsius humani generis per divini Verbi incarnationem reparatione: ac demum de præcipuo ipsius incarnationis fructu, nimurum gratia diuina tractaret: & sic hæc prima pars in sex tractatus diuidetur, quorum primus esset de fide; secundus de Deo ut in essentia uno; tertius de eodem ut trino in personis; quartus de creatione Angeli & hominis & vtriusque lapsu; quintus de humani generis reparatione per Verbi diuini Incarnationem; sextus denique & ultimus de gratia diuina eiusque effectibus, nempe iustificatione ac merito.

Hoc etiam in quolibet tractatu sibi peculiari studio seruandum propositur, ut quantum fieri potest res veras à falsis, & certas ab incertis discerneret: ac etiam ut, quoties aliquæ veritates probanda ocurrerent, illæ præser-
tim, quæ erroribus ab Ecclesia proscriptis sunt oppositæ,
ad earum probationem primò adhiberet scripturas, tum Conciliorum aut Pontificum decreta (si quæ sint) exinde sanctorum Patrum authoritates, ac demum argumenta aliqua Theologica, seruata tamen semper in omnibus cæ breuitate ac facilitate, quam compendij ratio exigit.

Ex quibus intelligi potest, quare opusculum istud, Medulla Theologicæ titulo inscriptum sit, quia nimurum sepositis omnibus alijs (ut suprà dictum est) quæ mysticam Theologicæ arborem instar corticis circumuestiunt, aut vice frondium vel florum exornant, sola hæc illius veluti medulla expressa reperitur: & eò libentiū titulus is usurpatus est, quò insolentius, cumdem ante aliquot annos pseudo-Theologus quidam Amstelodamensis libello varijs erroribus & mendacijs consarcinato affixa-
tus, illum videlicet hæc ratione ab iniusto possessore vim-

PRAEFATIO.

dicando, & vera ac legitimæ Theologiae restituendo.

Non deerunt fortassis, qui post tot & tam nobiles insignia Theologorum elucubrations, opusculum istud frustra & inutiliter in lucem prodire arbitrentur, præsertim cum iam alias & etiam nuper viri doctissimi in Theologia compendiario modo explicanda operam posuerint eiusque synopsim absolutissimam ediderint, ita ut idem iterum attentare, nihil aliud esse videatur, quam astum agere. Verum ex ijs, quæ suprà dicta sunt, facile quiuis intelligere poterit, scopum huic operi propositum longè diuersum esse ab eo, quem alij spectasse videntur: illi siquidem hoc præsertim intenderunt, ut ipsius Theologiae arcana omnia etiam reconditissima & subtilissima euoluerent, lectoremque aptum & idoneum efficerent ad exercitationes in Theologicis palæstris assuetas; ac verò in hoc opusculo, omissis omnibus alijs, necessitatē soli consultum est, idque præsertim intentum, ut illi, qui ordinibus sacris ascripti sunt, eam (quam scientiam salutis Propheta vocat) probeteneant, sicque & scipios & alios, quos iunare & instituere tenentur, saluos facere possint.

Caterunt an scopum illum sibi propositum author attingerit, pio atque beneuolo lectori iudicandum relinquit, hocque ab illo solum obnoxie precatur, ut si quid in hoc qualicunque opusculo improbandum occurrat (quod utique fore non diffitetur) id sibi tanquam Christiano, Christianus condonet & ignoseat; si quid

vtile aut aptum, illud orane Deo optimo maximo eiusque gratia ascribat, eique proinde laudem omnem & gloriam tanquam illi soli debitam repandat.

•§ (o) §•

INDEX